



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1545/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Светислав Величковић, адвокат из ..., против тужене ОШ „Васа Пелагић“ Лесковац, коју заступа пуномоћник Виолета Тасић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1820/18 од 17.10.2019. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1820/18 од 17.10.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 847/17 од 07.03.2018. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба тужиле у делу у коме је тражила да се поништи као незаконито решење тужене број 848 од 29.10.2012. године, као недозвољена. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да тужиљу врати на рад и распореди на послове и радне задатке који одговарају њеној стручној спреми, знању и способностима, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 134.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1820/18 од 17.10.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужила, због погрешне примене материјалног права и због битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је ревизија тужиље неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се указује на повреде поступка из тачке 12. ове законске одредбе, што сагласно члану 407. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене на радном месту наставник разредне наставе. Директор тужене је донео решење о престанку радног односа тужиљи број 848 од 29.10.2012. године, због учињене теже повреде радне обавезе из члана 141. став 1. тачка 16. Закона о основама система образовања и васпитања. Решење је донето јер тужиља није поступила по опомени директора од 19.10.2012. године и доставила све неуплаћене новчане износе прикупљене од родитеља ученика за књиге, екскурзије и рекреативну наставу, као ни списак родитеља који нису наведено платили. На наведено решење тужиља је уложила приговор који је школски одбор одбио решењем од 15.11.2012. године. Након тога тужиља је поднела тужбу суду дана 30.11.2012. године, за поништај одлуке директора тужене од 29.10.2012. године. Како тужиља тужбеним захтевом за поништај није обухватила и коначно решење школског одбора донето по приговору од 15.11.2012. године, нижестепени судови су оценили да првостепена одлука директора не може уживати судску заштиту, због чега су тужбу у овом делу одбацили.

Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно применили материјално право када су одбацили тужбу тужиље, у делу којим је тражила да се утврди да је незаконито решење директора о престанку радног односа од 29.10.2012. године, имајући у виду да се не ради о коначном решењу, а у преосталом делу за враћање на рад, захтев одбили као неоснован.

Наиме, одредбом члана 145. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09 и 52/11), прописано је да против решења о остваривању права, обавеза и одговорности, запослени има право на приговор органу управљања у року од осам дана од дана достављања решења директора (став 1), орган управљања дужан је да донесе одлуку по приговору у року од 15 дана од дана достављања приговора (став 2), ако орган управљања не одлучи по приговору или ако запослени није задовољан другостепеном одлуком, може се обратити надлежном суду у року од 15 дана од дана истека рока за доношење одлуке, односно од дана достављања одлуке (став 7).

Из садржине цитираних законских одредаба, произлази да је у поступку одлучивања о правима, обавезама и одговорностима запослених у установама васпитања и образовања предвиђена двостепеност, тако да предмет судске заштите може бити само коначна одлука послодавца, односно одлука донета поводом приговора запосленог, док одлука директора тужене може бити предмет судске заштите само у случају ако је против ње поднет приговор о коме другостепени орган није одлучио, а све у смислу одредбе члана 145. наведеног закона. Како је у конкретној ситуацији о приговору запосленог одлучено решењем школског одбора, оно представља и коначну одлуку, с обзиром да другостепено решење обухвата и одлуку

првостепеног органа, али не и обрнуто. Тако да, у ситуацији када запослени пропусти да тужбеним захтевом тражи поништај коначне одлуке, то за последицу има губитак његовог права да пред надлежним судом захтева судску заштиту.

У радној средини каква је школа, поступак одлучивања о правима, обавезама и одговорностима регулисан је посебним прописом, па супротно наводима ревизије у конкретној ситуацији мора се применити Закон о основама система образовања и васпитања и то наведена одредба члана 145. овог закона.

Супротно ревизијским наводима, тужиља је морала тужбеним захтевом да обухвати и одлуку школског одбора од 15.11.2012. године, којом је одлучено по њеном приговору, без обзира што је одлука по приговору само потврдила одлуку директора.

Како се осталим наводима ревизије истиче погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, а што не може бити ревизијски разлог имајући у виду одредбу члана 407. ЗПП, то је Врховни касациони суд из наведених разлога одлучио као у изреци применом члана 414. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. а у вези члана 153. ЗПП, овај суд је одбио захтеве тужиље и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић